

**Poročilo o opravljenih arheoloških raziskavah ob terenskih delih v
Matavunu na območju Parka Škocjanske jame - Žnidarčič
(parc. št. 698/2 in 698/5 k.o. Naklo)**

EŠD:

5001 Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče
4998 Matavun – Vas

Št. soglasja za raziskavo: 62240-289/2017/3

Koda raziskave: 17-0400

Vodja raziskave: mag. Draško Josipovič, univ. dipl. arheol.

Datum izvedbe terenskih del: 21. 9. 2017

Avtor poročila: Barbara Brezigar

Datum izdelave poročila: december 2017

Podpis nadzornika:

Brezigar B.

Kazalo

1. POGLAVJE A

1.1. Podatki o raziskavi	3
1.2. Opis raziskave	4
1.3. Pregledni načrt raziskave	5
1.4. Fotografije značilnih kontekstov in najdb	7

2. POGLAVJE B

2.1. Podatki o raziskavi	9
2.2. Uvod	10
2.2.1. Opis motivov in cilji raziskave	10
2.2.2. Opis poteka raziskav	10
2.2.3. Opis uporabljenih postopkov in tehnik	15
2.3. Rezultati	15
2.3.1. Opis rezultatov in njihova predhodna interpretacija	15
2.3.2. Opis območja raziskave	15
2.3.2.1. Opis območja	15
2.3.2.2. Historičen pregled območja raziskave	17
2.3.3. Pregledni načrt raziskave	19
2.3.4. Seznam stratigrafskih in drugih opazovanih enot z opisi	22
2.3.5. Seznam najdb in vzorcev	23
2.3.6. Opredelitev najdišča in interpretacija rezultatov	24
2.4. Podatki o arhivu najdišča	24
2.5. Seznam uporabljenih virov	25

Priloga: Podpisan zapisnik konservatorskega nadzora.

Slika na naslovnici: Lokacija raziskave - groblja na parc. št. 698/2 k.o. Naklo, pogled proti SZ (foto: B. Brezigar, 2017).

1. POGLAVJE A

1.1. Podatki o raziskavi

1. Št. soglasja za raziskavo: 62240-289/2017/3

2. Koda raziskave: 17-0400

3. Ime najdišča: Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, Matavun – Vas

4. Naselje: Matavun

5. Občina: Divača

6. Katastrske reference: parc. št. 698/2, 698/5 k.o. Naklo

7. EŠD: 5001 Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, 4998 Matavun – Vas

8. Vrsta najdišča: spomenik, arheološka dediščina, naselbinska dediščina

9. Okvirna datacija najdišča: pozna bronasta doba, železna doba, rimska doba, pozni srednji vek, 16. stol., 19. stol., 20. stol.

10. Razlog za izvedbo raziskave: razdiranje obstoječega kamnitega zidu (grublja), ureditev novega zidu in urejanje brežine z gradnjo novega podpornega zidu

11. Vrsta raziskave: invazivna

12. Raziskovalni postopek: arheološka raziskava ob gradnji

13. Posebne okoliščine raziskave: /

14. Izvajalec: Avgusta d.o.o., Mestni trg 15, 5280 Idrija

15. Vodja raziskave: mag. Draško Josipovič, univ. dipl. arheol.

16. Trajanje terenskih del raziskave: 21. 9. 2017

17. Način ureditve območja po končani raziskavi: nadaljevanje z gradnjo

18. Avtor poročila: Barbara Brezigar, univ. dipl. arheol.

1.2. Opis raziskave

Zaradi nameravanih gradbenih posegov na dveh lokacijah v Matavunu, je bila na zemljišču s parcelno št. 698/2 in 698/5 k.o. Naklo izvedena predhodna arheološka raziskava v obliki raziskave ob gradnji.

Raziskavo je dne 21.9.2017 opravila ekipa podjetja Avgusta d.o.o. pod vodstvom Draška Josipoviča in nadzorom konservatorke Patricije Bratina (ZVKDS OE Nova Gorica). Arhiv najdišča do predaje pristojni instituciji v svojih prostorih začasno hrani podjetje Avgusta d.o.o..

Lokaciji, na katerih sta bili izvedeni raziskavi ležita na območju spomenika Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče (EŠD 5001) in na območju varovane enote dediščine Matavun - Vas (EŠD 4998). Na območju Gradišča se je razprostiralo prazgodovinsko gradišče, poselitev pa je dokazana tudi v rimski dobi, ohranjene pa so tudi ostanki protiturškega tabora. Na območju parcele 698/5 k.o. Naklo je bil leta 2010 pri gradnji stanovanjske hiše odkrit skeletni grob, glede na rezultate C14 analize, datiran v pozno bronasto dobo.¹ V bližini raziskane parcele je bila leta 1996 odkrita lokacija železnodobnega grobišča, ter naselbinski ostanki tako prazgodovinske kot tudi rimskodobne poselitve.² Zaradi velikega arheološkega potenciala je bila predpisana predhodna arheološka raziskava za določitev vsebine in strukture arheološkega najdišča.

Na parceli št. 698/2 k.o. Naklo se je izvajal arheološki nadzor nad odstranjevanjem porušenega mejnega zidu (grublja) ter med izkopom za temelj za izgradnjo novega zidu. Na isti lokaciji se je nadzor nad odstranjevanjem grublja izvajal že leta 2016. Med takratno raziskavo ni bilo odkritih arheoloških ostalin.³ Prav tako ni bilo odkritih arheoloških ostalin v nadaljevanju odstranjevanja grublja proti J, niti v izkopu za temelj zidu na nasprotni strani dostopne poti na parceli št. 698/2. Med arheološkim nadzorom pri izkopu za letno kuhinjo na parc. št. 698/5 k.o. Naklo se je pod površinsko zemljino pokazala razgibana skalna osnova, ki je bila že v preteklosti delno posekana. V škraplji v skali se je na enem mestu nahajalo več kosov železove žlindre brez drugih najdb.

¹ Fabec, Tratnik 2012.

² Turk 1998, 120s.

³ Brezigar 2016, 13.

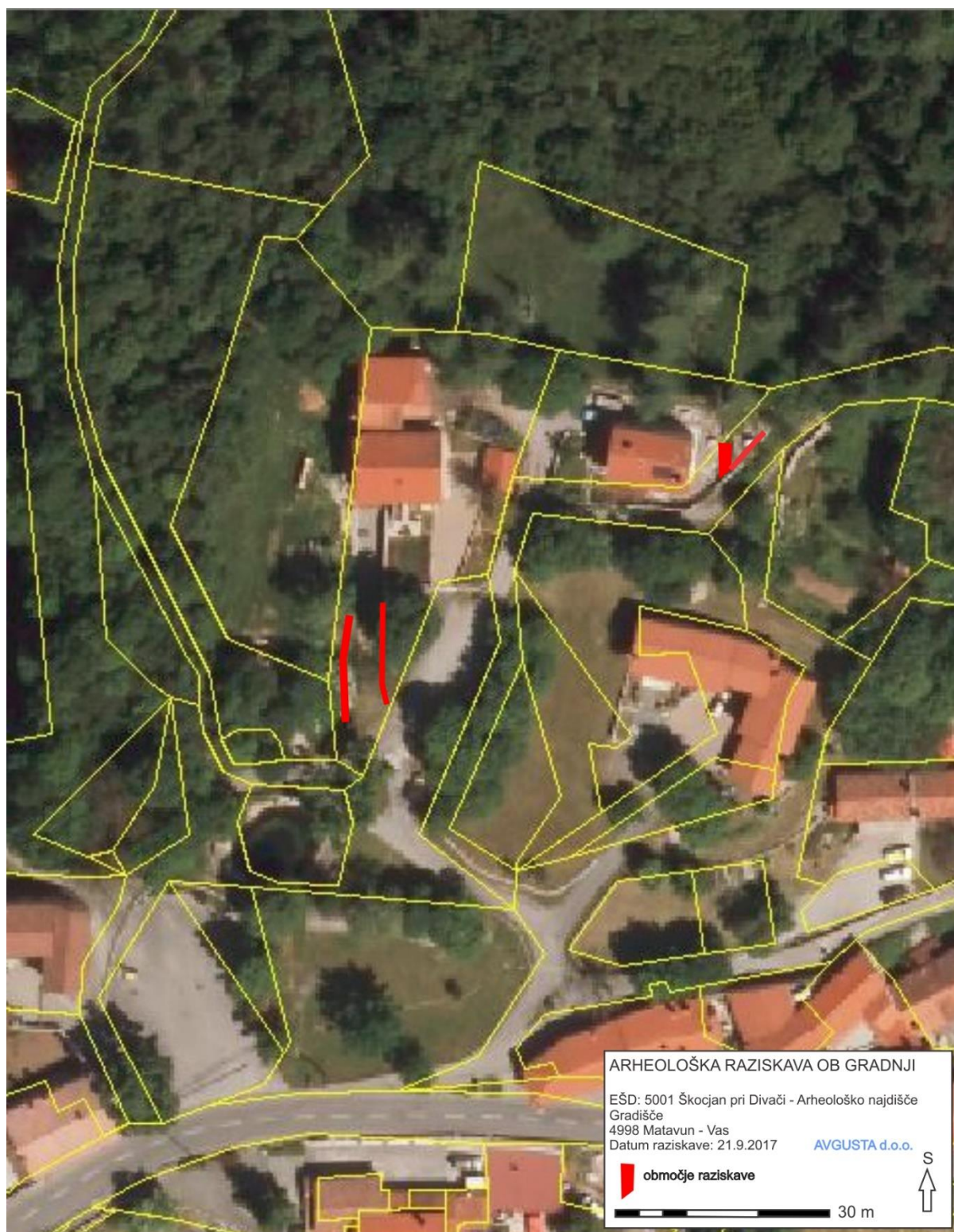
1.3. Pregledni načrt raziskave

Sl. 2: Lokacija raziskave (podlaga: <http://www.geopedia.si/>).

Sl. 3,4: Lokacija parc. št. 698/2 in 698/5 k.o. Naklo (podlaga: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

Sl. 5: Pregledni načrt raziskave (podlaga: <http://rkg.gov.si/GERKtest/viewer.jsp>).

1.4. Fotografije značilnih kontekstov in najdb

Sl. 6: Pogled na lokacijo raziskave na parc. št. 698/2 k.o. Naklo; pogled proti S.

Sl. 7: Pogled na lokacijo raziskave na parc. št. 698/5 k.o. Naklo, izkop za letno kuhinjo; pogled proti Z.

Sl. 8: Žlindra odkrita v razpoki v skali na parc. št. 698/5 k.o. Naklo.

2. POGLAVJE B

2.1. Podatki o raziskavi

1. Številka soglasja za raziskavo: 62240-289/2017/3

2. Koda raziskave: 17-0400

3. Ime najdišča: Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, Matavun – Vas

4. Naselje: Matavun

5. Občina: Divača

6. Katastrske reference: parc. št. 698/2, 698/5 k.o. Naklo

7. Lastniki zemljišča: parc. šr. 698/2 k.o. Naklo: Elena Novak, Hotemaže 117, 4205 Preddivor, Damjan Žnidarčič, Matavun 3B, 6215 Divača; parc. št. 698/5 k.o. Naklo: Benjamin Žnidarčič, Matavun 3C, 6215 Divača

8. Kartografske reference: parc. št. 698/2 k.o. Naklo: 421751, 58189; 421760, 58194; 421758, 58183; parc. št. 698/5 k.o. Naklo: 421805, 58217; 421803, 58208; 421809, 58213

9. EŠD/ evidenčna številka dediščine: 5001 Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, 4998 Matavun – Vas

10. Vrsta najdišča: spomenik, arheološka dediščina, naselbinska dediščina

11. Okvirna datacija najdišča: pozna bronasta doba, železna doba, rimska doba, pozni srednji vek, 16. stol, 19. stol., 20. stol.

12. Razlog za izvedbo raziskave: razdiranje obstoječega kamnitega zidu (grublja), ureditev novega zidu in urejanje brežine z gradnjo novega podpornega zidu

13. Vrsta raziskave: invazivna

14. Raziskovalni postopek: arheološka raziskava ob gradnji

15. Posebne okoliščine raziskave: /

16. Izvajalec: Avgusta, raziskovalna in storitvena dejavnost, d.o.o.

17. Odgovorna oseba izvajalca: Gregor Zupančič

18. Vodja raziskave: mag. Draško Josipovič, univ. dipl. arheol.

19. Namestnik vodje: Barbara Brezigar, univ. dipl. arheol.

20. Strokovni sodelavec: /

21. Vir financiranja: investitor Benjamin Žnidarčič, Matavun 3C, 6215 Divača, Damjan Žnidarčič, Matavun 3B, 6215 Divača

22. Konservatorski nadzor: Patricija Bratina, univ. dipl. arheol., kons. svetnica

23. Pristojna OE ZVKDS: Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica

24. Trajanje terenskih del raziskave: 21. 09. 2017

25. Mestočasne hrambe arhiva najdišča: Avgusta d.o.o., Mestni trg 15, 5280 Idrija

26. Način ureditve območja po končani raziskavi: nadaljevanje z gradnjo

27. Ogroženost: /

2.2. Uvod

2.2.1. Opis motivov in ciljev raziskave

Zaradi nameravanih gradbenih posegov na dveh lokacijah v Matavunu, je bila na zemljišču s parcelno št. 698/2 in 698/5 k.o. Naklo, ki ležita na območju spomenika Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče (EŠD 5001) in varovane enote dediščine Matavun - Vas (EŠD 4998), je bila s strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Nova Gorica, predpisana predhodna arheološka raziskava v obliki raziskave ob gradnji.

Cilj arheološke raziskave je med posegom dokumentirati, strokovno odstraniti ter ovrednotiti morebitno odkrito arheološko dediščino. Na podlagi podatkov pridobljenih z opravljeno arheološko raziskavo bo pristojni ZVKDS določil morebitne nadaljnje ukrepe varstva kulturne dediščine oz. zahtevo po dodatnih raziskavah ali izpolnitev drugih ukrepov za varstvo arheoloških ostalin.

2.2.2. Opis poteka raziskav

Raziskavo je dne 21.9.2017 opravila ekipa podjetja Avgusta d.o.o. pod vodstvom Draška Josipoviča in nadzorom konservatorke ZVKDS OE Nova Gorica Patricije Bratina.

V skladu s kulturnovarstvenimi pogoji št. 35106-0248-2/2017-BrB/Br in 35106-0249-2/2017-BrB/Br, oba z dne 07.04.2017, je bil opravljen arheološki nadzor med strojnim odstranjevanjem kamnitega groblja in izkopom jarka za temelj zidu na parceli št. 698/2 k.o. Naklo ter med strojnim izkopom za potrebe obnove in izgradnje podpornih zidov in letne kuhinje na parceli št. 698/5 k.o. Naklo.

Izkopi so se izvajali strojno. Na parceli št. 698/2 k.o. Naklo se je izvajal arheološki nadzor nad odstranjevanjem porušenega mejnega zidu (grublja) ter med izkopom za temelj za izgradnjo novega zidu. Po odstranitvi porušenega kamnitega grublja se je pokazal še delno obstoječi suhi zid, katerega se ni odstranilo. Investitor se je odločil, da bo obstoječi suhi zid ohranil in utrdil. Suhi zid je bil grajen na skalo, ki se je pokazala po odstranitvi porušenega dela zidu. Med porušeni kamni in v zemljini v skalnih razpokah ni bilo odkritih arheoloških najdb. Kamnito grublje se je odstranilo v dolžini cca. 14 m in v širini do 2 m.

Izkop na parc. št. 698/5 k.o. Naklo se je prav tako izvajal strojno. Izkop je segal v brežino oz. rob gradbenega izkopa, kjer je bila kamnita skalna osnova že v preteklosti posekana za izgradnjo platoja, na katerem stoji hiša Matavun 3C. Odstranjene so bile stopnice zgrajene ob zidu na robu parcele ter površinska zemljena plast. Ista rjava humusna zemljina se je nahajala tudi v skalnih razpokah naravne skalne površine. V zemljini so se nahajali ostanki recentnega gradbenega materiala, ki jih nismo hranili. V eni od skalnih razpok pa se je nahajalo več kosov železove žlindre. Izkop je bil izveden v dolžini 5 m in je segal do 1,65 m v brežino. Izveden je bil tudi izkop za nadaljevanje obstoječega zidu, ki se nahaja ob JV robu parcele. Nadaljevanje zidu bo potekalo ob obstoječi poti v smeri proti SV. Izkop za temelj zidu se je izvedel v dolžini 6,6 m in v širini 0,8 m. Izkopan material je predstavljal kamnito groblje večjih do srednje velikih ostrorobih apnenčastih kamnov ter pod njim ležečo rjavo humusno zemljino. Izkop za temelj je segel do globine 30 cm, med izkopom ni bilo odkritih arheoloških najdb. Kamenje bo uporabljeno za izgradnjo suhega zidu.

Po končani raziskavi je investitor nadaljeval z izdelavo suhih zidov oz. gradnjo letne kuhinje.

Sl. 9: Kamnito grublje pred posegom, pogled proti SZ.

Sl. 10: Delno odstranjeno kamnito grublje, pod katerim se kaže razgibana skalna osnova.

Sl. 11: Po odstranitvi razsutega kamenja se je na enem mestu pokazal ohranjen suhi zid. Pogled proti Z.

Sl. 12: Po odstranitvi razsutega kamenja se je pokazala razgibana skalna osnova nad katero je plast temno rjave humusne zemljine, ki se nahaja tudi v skalnih razpokah.

Sl. 13, 14: Mesto izkopa jarka za temelj zidu na parc. št. 698/2 k.o. Naklo se nahaja na umetno nasuti brežini ob robu dostopne poti proti hiši Matavun 3B, pogled proti S.

Sl. 15: Izkop na parc. št. 698/5 k.o. Naklo.

Sl. 16: Pogled na razgibano skalno osnovo z veliko razpokami - škrapljami. V ozadju je viden rob gradbenega izkopa za hišo Matavun 3C s poklesano skalo za izravnavo platoja na katerem stoji hiša.

Sl. 17, 18: Mesto izkopa za temelj suhega zida ob robu parc. št. 698/5 k.o. Naklo in izkopan jarek.

2.2.3. Opis uporabljenih postopkov in tehnik

Izkopi so bili opravljeni strojno z majhnim bagrom z ravno in zobato žlico. Odstranjevanje kamnite grublje je bilo delno opravljeno ročno. Mesta posega so bila za potrebe dokumentiranja površinsko ročno očiščena. Raziskava je bila fotografsko (za merilo je bila uporabljena metrska trasirka, raziskavo smo fotodokumentirali z digitalnim fotoaparatom Cannon EOS 57D) in opisno dokumentirana.

Po končanem dokumentiranju se je gradnja nadaljevala.

2.3. Rezultati

2.3.1. Opis rezultatov in njihova predhodna interpretacija

Med arheološko raziskavo ni bilo odkritih arheoloških ostalin starejših arheoloških obdobij. Kosi železove žlindre, ki so se nahajali v skalni razpoki na parc. št. 698/5 k.o. Naklo niso kronološko občutljiv material in ker poleg žlindre ni bilo odkritih nobenih drugih najdb, je časovna opredelitev nemogoča. Pri odstranjevanju kamnite groblje na parc. št. 698/2 se je ugotovilo, da je bila groblja razsuta oz. naslonjena na skalo, ki se na tem mestu dviga nad površino. Arheoloških najdb med kamni ni bilo. Ohranjen suhi zid, ki se je pokazal po odstranitvi razsute groblje je najverjetneje razmejeval parcele, poteka po parcelni meji, ki je zarisana že v franciscejskem katastru (sl. 24).

2.3.2. Opis območja raziskave

2.3.2.1. Opis območja

Naselje Matavun leži na nizkem dinarskem Krasu v bližini Škocjana in znanih Škocjanskih jam. K večji razgibanosti prispevajo udornici Velika in Mala dolina, številna brezna in ponikalna reka Reka. Matično podlago, kvartarni apnenec, pokrivajo pokarbonatne prsti in rendzine. Podnebje je submediteransko s povprečno količino padavin. Gozdna področja so poraščena s termofilnim gozdom črnega gabra in puhastega hrasta (Lovrenčak 2004, 30-56).

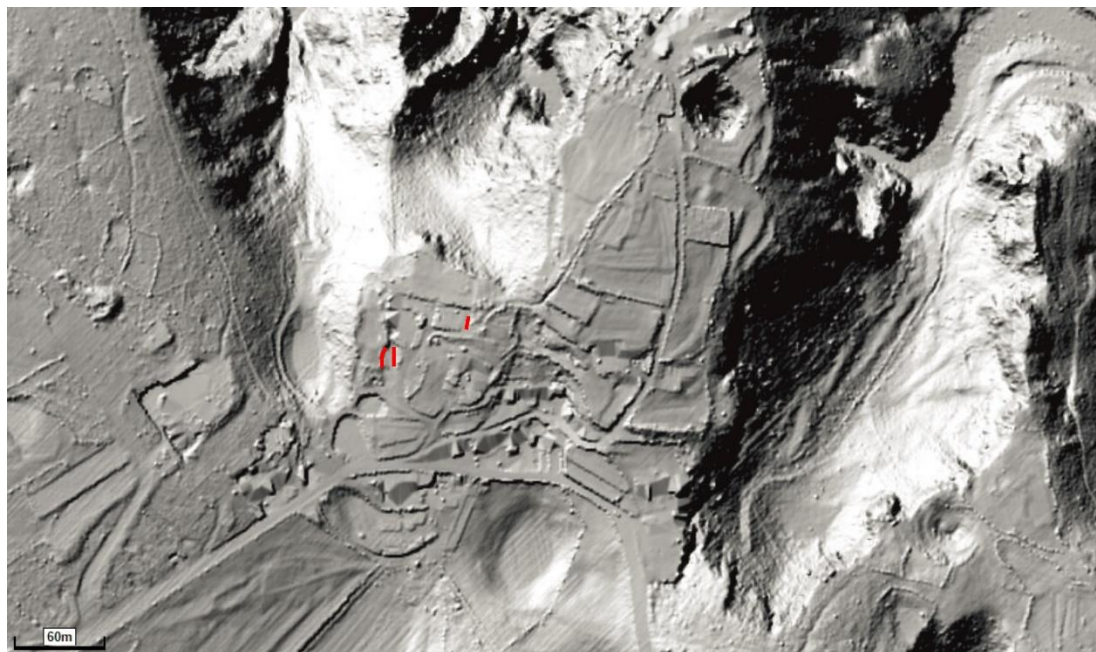
Območje raziskave se nahaja na poseljenem delu naselja Matavun, območje odstranjevanja kamnite grublje in izkopa za temelj zidu je locirano pri hiši Matavun 3B, izkop za letno kuhinjo in suhi zid pa ob hiši Matavun 3C, oboje na J pobočju Gradišča. Na mestu predvidene letne kuhinje je stal zidan hlev, ki je bil porušen po l. 2010, ko je bila zgrajena stanovanjska hiša Matavun 3C.

Sl. 19, 20: Parc. št. 698/5 k.o. Naklo, levo z obstoječo stanovanjsko hišo, desno stanje pred l. 2010, ko je na predvideni lokaciji letne kuhinje stal zidan objekt
(vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>).

Sl. 21: Pogled na območje raziskave na parc. št. 698/5 k.o. Naklo ob hiši Matavun 3C, pogled proti V.

Sl. 22: Lokacija raziskave na lidarskem posnetku površine na južnem pobočju Gradišča (vir: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/>).

2.3.2.2. Historičen pregled območja raziskave

Območje Škocjanskih jam je arheološko izjemno bogato, saj obsega preko 30 arheoloških najdišč ki segajo do 5000 let v preteklost.⁴ Med najpomembnejša najdišča sodijo Mušja jama, grobišče pod Brežcem, Okostna jama, gradišče Škocjan, Svetinova in Tominčeva jama (Turk 2003, 44). Okolica z množico jam, votlin in spodmolov je človeku nudilo varno zavetje že v starejši kameni dobi (Dular 1999, 91). Kraj je postal pomembno središče v bronasti dobi, ko je na mestu današnjega zaselka Škocjan stalo gradišče in so ljudje bivali v jamah le še prehodno (lovci). O tem pričajo zgodnji železni in bronasti predmeti iz različnih geografskih in kulturnih območij, tako iz egejskega področja, najdeni v grobu pod Brežcem, kot tipi orožja iz Panonske kotline in Italije (Mušja jama). Škocjan je bil kultno središče nadregionalnega pomena do zatona v 7. st. pr. n. št. Kako se je kraj v tisti dobi imenoval ni znano (Dular 1999, 93, Teržan 2016, 345ss). Na prepadni vzpetini kjer danes leži vasica Škocjan, je že v prazgodovini stalo gradišče. V obsegu je merilo 950 metrov in je bilo na položni južni strani obdano z obzidjem, ki je še danes kultiviranosti krajine navkljub mestoma razmeroma dobro ohranjeno. Znotraj samega kompleksa gradišča je bilo najdeno obilo keramike iz bronaste dobe. E. Neumann je nad Malo dolino odkril skeletne grobove s pridatki iz železne dobe (Leben 1975, 132). Iz tistega časa (400 pr. n. št.) izvira tudi depojska najdba, t. i. zaklad iz Škocjana (zapestnice, ovratnice, obeski in jantarne jagode), ki so ga l. 1908 naključno našli ob južnem obzidju gradišča (Leben 1975, 131). Na mestu jedra današnjega naselja Škocjan je stal kastel tudi v rimskem času. Iz tega obdobja je bilo najdenih veliko antičnih ostalin kot Cesarju Avgustu (vladal 27 pr. n. št.-14 n. št.) posvečen napisni kamen ter novci cesarja Komoda (177-192) in Faustine Avguste, hčere cesarja Antonija Pija. Pred zaselkom Matavun je bilo odkritih (C. Marchesetti) 50 žganih grobov iz mlajše železne dobe z grobnimi pridatki kot so zapestnice, prstani, igle, certoške fibule (Leben 1975, 133). Najpomembnejše grobišče (grobišče pod Brežcem) s 325 žganimi grobovi iz prvega tisočletja pr. n. št. se nahaja med zaselkoma Betanja in Brežec. V grobovih iz 11. in 10. st. pr. n. št. je bilo odkritih tudi nekaj posamičnih železnih predmetov (sekira, rezilo), ki se v srednji Evropi množično pojavijo šele 200 let kasneje (Turk 2003, 44). V breznu Mušja jama je bilo odkritih preko tisoč predvsem bronastih predmetov (datiranih med 12. in 8. st. pr. n. št.). Prevladuje namerno uničeno orožje, kar priča o daritvenih in kulturnih obredih (Turk 2003, 44). Tominčeva jama je po številu najdb najobsežnejše najdišče na območju jugovzhodnih Alp. Izkopavanja so potekala že med letoma 1886 in 1902 (C. Marchesetti, J. Marinitsch). Najdeno je bilo obdelano kamnito in koščeno neolitsko orodje (Leben 1975, 133), ter bakrena sekira in bodalo z ročajno ploščo iz obdobja eneolitika (Turk 2003, 44). Železna doba je zastopana z zapestnicami, ovratnicami, iglami, fibulami in skeletnimi grobovi. Zelo bogato zastopano je obdobje pozne antike. Našli so številne fragmente amfor in terre sigilate, fibule, nože, konice sulic, kopij in puščic ter celo kristogram. Veliko najdenih predmetov datira v srednji vek (Leben 1975, 133). Svetinova jama slovi po leta 1886 naključno najdeni bronasti enogrbasti čeladi negovskega tipa (Leben 1975, 134). Nasproti gostilne Gombač v Matavunu je onstran ceste dolina, ki se spušča proti Sokolaku. Tu sta C. Marchesetti in E. Neumann v začetku 20. stoletja odkopala nekropolo in odkrila 43 žganih grobov s skromnimi najdbami, ki sta jo datirala v čas med 700 – 550 pred. n. št. (Plesničar 1975, 131).

Na območju arheološkega najdišča Gradišče pri hiši Matavun 3c je bilo leta 2012 odkrita struktura iz kamnitih plošč, ki je prekrivala človeški skelet v naravni skalni kotanji. Na kamnite plošče položeno okostje ni bilo v anatomske legi. Pridatkov ni bilo, glede na C14 analizo je okostje datirano v pozno bronasto dobo (Fabec, Tratnik 2012, 156s).

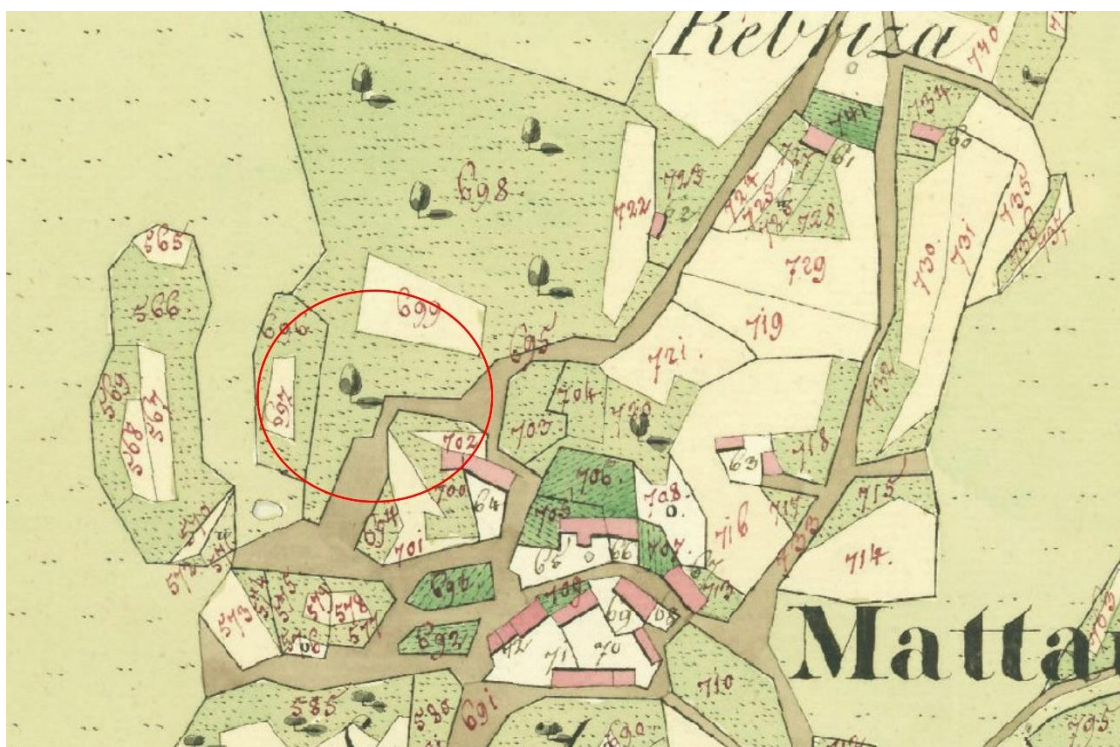
Na lokaciji Gombočeve domačije v Škocjanu, na parc. št. 716 k.o. Naklo, v neposredni bližini lokacije raziskave so bile leta 1996 opravljene arheološke raziskave med katerimi so bili odkriti sledovi intenzivnih antropogenih aktivnosti od pozne bronaste dobe do modernega časa. Odkriti so bili ostanki poznobronastodobnega obzidja, sledovi starejše železnodobne poselitve, v zemljeni plasti pod bronastodobnim obzidjem pa sta bila odkrita dva žgana grobova, najverjetneje pa je na tem mestu bilo uničenih več grobov. Lega grobov na tem mestu v okviru

⁴ Turk et al. 2016, 55-65.

gradišča kaže, da v mlajševalštatskem času (6. do 5. stol. pr. n. št.) naselbina ni bila locirana na tem predelu. Odkrite so bile tudi rimskodobne stavbne ostaline in najdbe ter redke srednjeveške in recentne najdbe (Turk 1998, 120s).

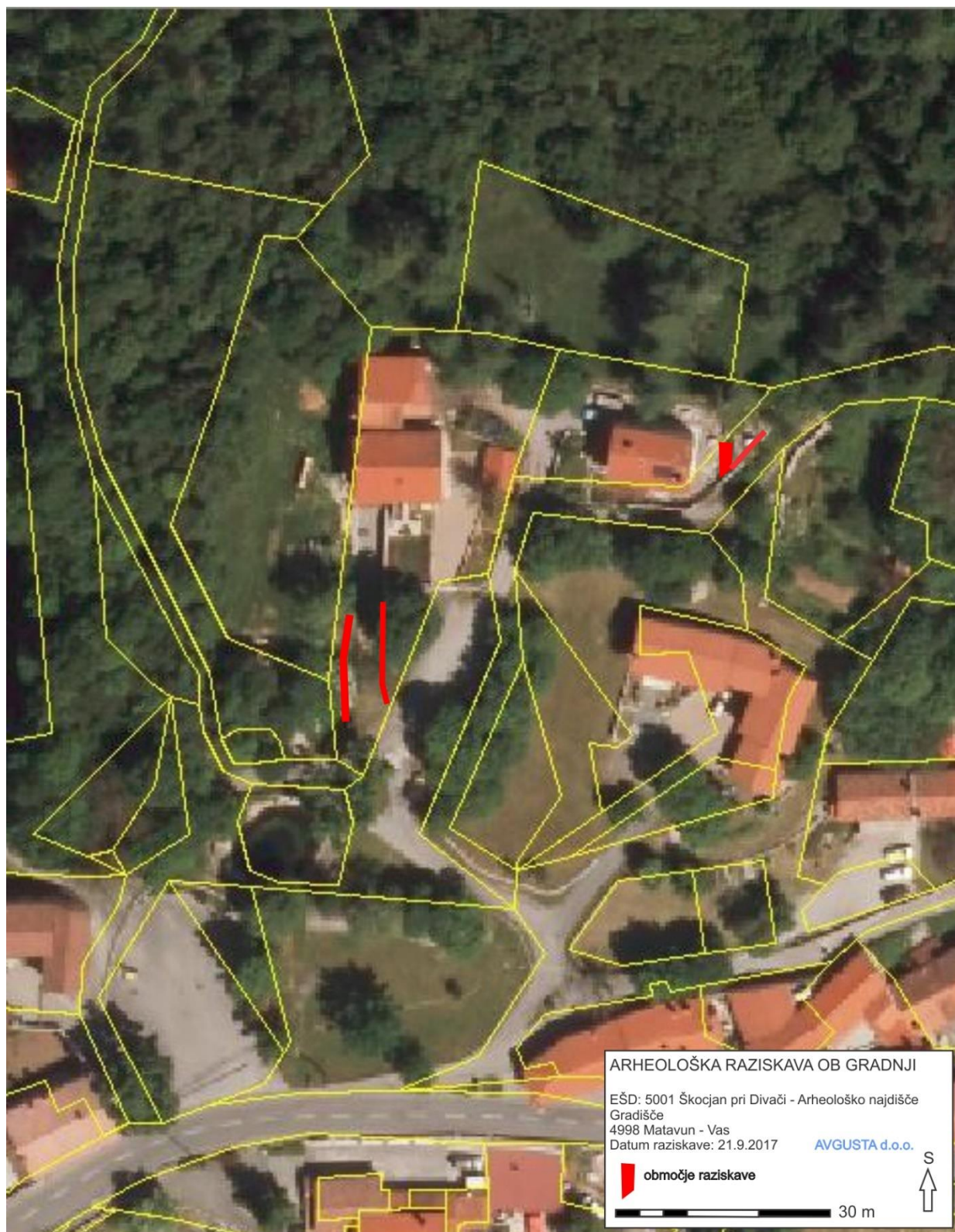

Sl. 23: Matavun na stari razglednici (vir: http://www.hister.org/index.php?option=com_joomgallery&func=detail&id=873&Itemid=5#joomimg).

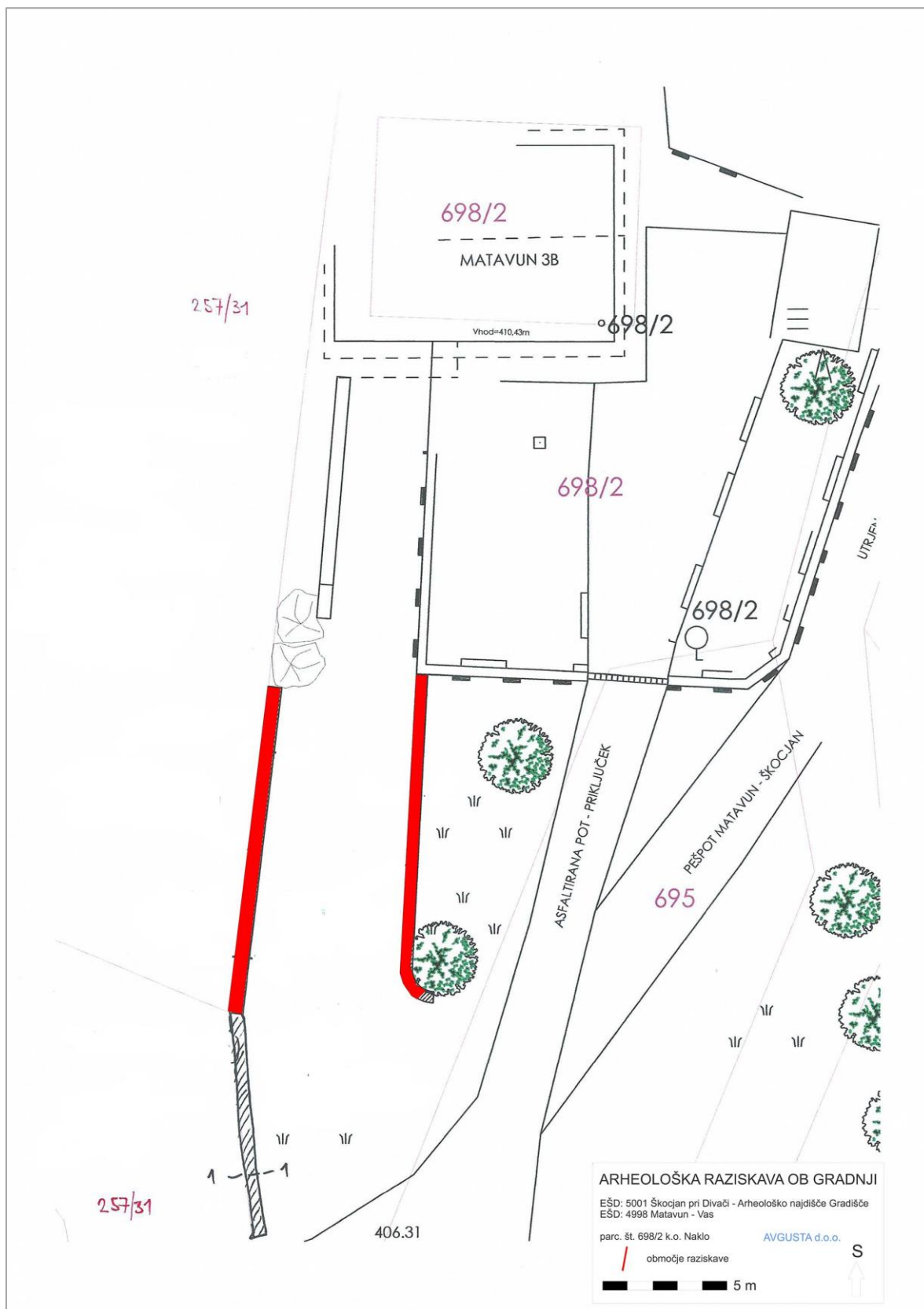

Sl. 24: Matavun na franciscejskem katastru iz sredine 19. stoletja. Označena je širša lokacija izvedenih raziskav (vir: <http://giskd6s.situla.org/giskd/>) .

2.3.3. Pregledni načrti raziskave

Sl. 25: Pregledni načrt raziskave (podlaga: <http://rkg.gov.si/GERKtest/viewer.jsp>) .

Sl. 26: Pregledni načrt raziskave, parc. št. 698/2 k.o. Naklo.

21

2.3.4. Seznam stratigrafskih in drugih opazovanih enot z opisi

Sl. 28: Stratigrafska slika na obravnavanem prostoru je relativno enostavna. Površinsko plast na večini površine predstavlja ruša (SE 01) pod katero se kaže temno rjava zemljena plast, ki se nahaja tudi v skalni razpokah (SE 02). Geološko osnovo predstavlja neravna apnenčasta skala (SE 03), ki na zgornji površini prepereva in se lomi. Mestoma se kaže že na površini, drugje se pojavlja na različnih globinah.

Sl. 29: Pri izkopu za temelj zidu na parc. št. 698/2 se je izkop izvajal na umetno nasut teren in globina izkopa ni dosegla skalne osnove.

Sl. 30: Pri urejanju in odstranjevanju kamnite groblje na parc. št. 698/2 k.o. Naklo, je bilo strojno odstranjeno porušeno kamnite groblje. Pod grobljo se je nahajala dvignjena skalna osnova (SE 03) nad katero oz. med razpokami skalne osnove pa temno rjava humusna zemlja (SE 02).

2.3.5. Seznam najdb in vzorcev

Med raziskavo je bilo odkritih 66 kosov železove žindre v skupni teži 661 g.

Vzorci niso bili vzeti.

Sl. 31: Kosi železove žindre odkriti v skalni razpoki na parc. št. 698/5 k.o. Naklo.

2.3.6. Opredelitev najdišča in interpretacija rezultatov / sklep

S predhodnimi arheološkimi raziskavami v obliki arheološkega nadzora ob gradnji na parceli št. 698/2 in 698/5 k.o. Naklo ni bilo odkritih arheoloških ostalin in situ ali najdb iz starejših arheoloških obdobj. Kosi železove žlindre, ki so se nahajali v skalni razpoki na parc. št. 698/5 k.o. Naklo niso kronološko občutljiv material in ker poleg žlindre ni bilo odkritih nobenih drugih najdb, je časovna opredelitev nemogoča. Pri odstranjevanju kamnite groblje na parc. št. 698/2 se je ugotovilo, da je bila groblja razsuta oz. naslonjena na skalo, ki se na tem mestu dviga nad površino. Arheoloških najdb med kamni ni bilo. Ohranjen suhi zid, ki se je pokazal po odstranitvi razsute groblje je najverjetneje razmejeval parcele, poteka po parcelni meji, ki je zarisana že v franciscejskem katastru (sl. 24).

2.4. Podatki o arhivu najdišča

Arhiv najdišča sestavlja zapisnik v terenskem dnevniku, fotografska dokumentacija 77 digitalnih posnetkov s terena ter 1 vrečka z najdbami opremljena z najdiščnimi podatki. Arhiv najdišča je do predaje pristojni instituciji, Pokrajinski muzej Koper, dostopen v prostorih podjetja Avgusta d.o.o.

2.5. Seznam uporabljenih virov

- **FABEC T., TRATNIK V., 2012**, Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, Varstvo spomenikov 47-poročila (2010), 156-157.
- **PLESNIČAR L., 1975**, Matavun, Arheološka najdišča Slovenije, 131-134.
- **TURKP., 2003**, Arheologija, Park Škocjanske jame, Monografija, 44.
- **TURKP., 1998**, Škocjan, Varstvo spomenikov 37, Poročila, 120-121.
- **TURKP., HROBAT K., BRATINA P., 2016**, Katalog arheoloških najdišč Škocjana in okolice, v: Teržan B., Borgna E., Turk P. (ur.), Depo iz Mušje jame pri Škocjanu na Krasu. Katalogi in monografije 42, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 55-62.
- **TERŽAN B., 2016**, Škocjan - kraj na stičišču svetov, v: Teržan B., Borgna E., Turk P. (ur.), Depo iz Mušje jame pri Škocjanu na Krasu. Katalogi in monografije 42, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 345-430.
- **Več avtorjev, 1999**, Zakladi tisočletij, 91-93.
- **LOVRENČAK F., 2004**, Geografski atlas Slovenije, 30-56.

E-viri:

- **Register nepremične kulturne dediščine:** <http://giskd6s.situla.org/evrd/>, <http://giskd6s.situla.org/giskd/> (dostop dne 17.11.2017).
- **Atlas okolja:** <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja> (dostop dne 17.11.2017).
- **Geopedia:** <http://www.geopedia.si/> (dostop dne 17.11.2017).
- **GERK:** <http://rkg.gov.si/GERKtest/viewer.jsp> (dostop dne 17.11.2017).

Priloge:

Kopija podpisanega zapisnika konservatorskega nadzora

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Služba za kulturno dediščino
Območna enota Nova Gorica

številka: 35106-0249-7/2017-Br/Br/koda: /17-0400/

datum nadzora: /

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Osnovni podatki o raziskavi po soglasju za raziskavo	
Koda najdišča	17-0400
Naselje	Matavun
Evidenčna številka in ime dediščine	Škocjan pri Divači – Arheološko najdišče Gradišče, EŠD 5001, Matavun- Vas, EŠD 4998
Številka soglasja za raziskavo	62240-289/2017/3 z dne 01.09.2017
Izvajalec raziskave	Avgusta d.o.o.
Vodja raziskave	mag. Draško Josipovič, univ.dipl.arheolog
Namestnik vodje	Barbara Brezigar, univ.dipl.arheologinja
Vrsta raziskave	arheološka raziskava ob gradnji
Datum začetka in konca terenskih del	21.09.2017
Mesto začasne hrambe arhiva najdišča	Avgusta d.o.o., Arkova 2, 1000 Ljubljana

Nadzor nad skladnostjo z izdanim soglasjem za raziskavo	skladno	ni skladno
Prisotnost vodje raziskave oz. njegovega namestnika	☒ x	☐
Ustreznost lokacije posega	☒ x	☐
Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine	☒ x	☐
Obvestilo konservatorju o začetku terenskih del	☒ x	☐
Obvestilo pristojnemu muzeju o začetku terenskih del	☒ x	☐

Nadzor nad strokovnostjo izvedbe	ustrezno	neustrezno
Ustreznost uporabljenih metod in tehnik izkopavanja in dokumentiranja z vidika vsebine, vrste, tipa, datacije in kompleksnosti najdišča ter posebnih okoliščin raziskave	☒ x	☐
Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi	☒ x	☐
Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer	☒ x	☐
Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot	☒ x	☐
Ustreznost pisne dokumentacije	☒ x	☐
Ustreznost slikovne dokumentacije	☒ x	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah najdb	☒ x	☐
Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev	☒ x	☐
Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom ter njihova usklajenost z veljavnimi standardi	☒ x	☐
Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev	☒ x	☐

Izdelava strokovnih poročil o raziskavi	
Prvo strokovno poročilo velja kot končno strokovno poročilo	☒ x
Potrebno je izdelati prvo strokovno poročilo in končno strokovno poročilo	☐

Delpinova ulica 16, SI-5000 Nova Gorica, telefon: +386 (0)5 330 84 50, telefaks: +386 (0)5 302 86 90
e-pošta: tajninstvo.ng@zvkd.si, www.zvkd.si
Registracija: 1/32177/00, SKD/šifra podrazreda: 91.030, matična številka: 1423215
ID za DDV: SI 45991413, TRR: 01100-6030381005

Vsebinska in izvedbena problematika raziskave

Ob urejanju mejnega suhega zidu ter ob izkopih za gradnjo novih podpornih zidov na zemljišču s parcelno št. 698/5 in 698/2 k.o. Naklo se je zahtevala arheološka raziskava ob gradnji, ki jo je izvajala Avgusta d.o.o.. Med raziskavo niso bile odkrite arheološke najdbe ali intaktne strukture.

Ukrepi varstva in navodila izvajalcu za ureditev območja raziskave po koncu terenskih del

Območje posega je bilo po arheološki raziskavi sproščeno za gradnjo.

Opombe, opozorila na nepravilnosti, izrečeni ukrepi

/

Pripombe odgovornega vodje raziskave k poteku in ugotovitvam konservatorskega nadzora

/

Podpis vodje raziskav:
mag. Draško Josipovič, univ.dipl.arheolog

Podpis odgovornega konservatorja:
Patricija Bratina, univ.dipl. arheologinja